

Tulay sa
KOMUNIKASYON at PANANALIKSIK
sa Wika at Kulturang Pilipino

Batayang materyal sa pagkatuto ng Filipino
sa Baytang 11 sa Programang K-12

Melvin Orio Mortera
Imelda Dancel-Sioson

**Tulay sa Komunikasyon
at Pananaliksik sa Wika
at Kulturang Pilipino**

**Batayang Materyal sa Pagkatuto ng Filipino
sa Baytang 11 sa Programang K-12**

MELVIN ORIO MORTERA

IMELDA DANCEL-SIOSON

Tulay sa Komunikasyon at Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino

**Batayang Materyal sa Pagkatuto ng Filipino
sa Baytang 11 sa Programang K-12**

Karapatan sa Paglalathala ©2017 ISBN 978-621-409-074-7
Melvin Orio Mortera •
Imelda Dancel-Sioson

RESERBADO ANG LAHAT NG KARAPATAN.

Ang aklat na ito ay lubos na sinasagutan at pinangangalagaan ng *copyright* o karapatan sa paglalathala. Walang bahagi nito, liban sa maikling sipi para sa rebyu o pag-aaraal, ang maaaring gamitin ng walang nakasulat na pahintulot mula sa mga nagmamay-ari ng karapatan. Ipinagbabawal din ang anumang pagsipi gamit ang anumang paraang teknikal.

Disenyong Pabalat: **Angel Berces**

Inilathala ng: **Books Atbp. Publishing Corp.**
707 Tiaga corner Kasipagan Streets
Barangka Drive, Mandaluyong City
Tel. # : 533-6652 • 533-5846 • Telefax: 533-6370
Email : books_atbp001@yahoo.com

MGA NILALAMAN

UNANG BAHAGI

Pag-alam sa Wika, Tungo sa Mabisang Komunikasyon.....	1
ARALIN 1 Mga Konseptong Pangwika	5
Wika.....	5
Wikang Pambansa	17
Wikang Panturo at Wikang Opisyal	18
Bilinggwalismo	27
Multilinggwalismo sa Bansa	28
Variety at Register ng Wika	35
Homogenous na Wika	49
Heterogenous na Wika	51
Linggwistikong Komunidad	52
Pagkatuto ng Unang Wika	59
Acquisition at Pagkatuto ng Pangalawang Wika	60
Aralin 2 Gamit ng Wika sa Lipunan	67

Aralin 3	Kasaysayan ng Wikang Pambansa	77
	Bago Dumating ang mga Kastila	78
	Sa panahon ng Kastila	78
	Sa panahon ng Rebolusyong Pilipino	79
	Sa panahon ng Amerikano	79
	Sa panahon ng Malasariling Pamahalaan	79
	Sa panahon ng Hapon	81
	Sa panahon ng Pagsasarili	81
	Sa panahong matapos ang Mapayapang Rebolusyon Hanggang sa Kasalukuyan	83

IKALAWANG BAHAGI

Wika, Wikang Filipino at Sitwasyong Pangwika sa Pilipinas		89
Aralin 4	Mga Sitwasyong Pangwika sa Pilipinas	90
Aralin 5	Kakayahang Komunikatibo ng mga Pilipino	98
	Kakayahang Linggwistiko/Estruktural/Gramatikal ..	99
	Subok Lamang!	107
	Kakayahang Sosyolinggwistik	119
	Kakayahan sa Pragmatics	123
	Kakayahang Discoursal	126
Aralin 6	Introduksyon sa Pananaliksik sa Wika at Kulturang Pilipino	131
	Mga Simulain sa Pananaliksik: Etika at Halagahan...	132
	Pananaliksik: Isang Siklo	136
Talasanggunian		143
Hanguan ng mga Pagsubok		148
Mga Dagdag at Pantulong na Pahina		153

ANG MGA MAY-AKDA

MELVIN ORIO MORTERA

- MOM, ang tiyak na pagtawag ng mga mag-aaral sa kanya.
- Nagtapos siya sa Paaralang Gradwado ng Polytechnic University of the Philippines sa mga programang Doktorado (Doctor in Educational Management) at Master (Master in Filipino).
- Nakamit ang Bachelor of Secondary Education, medyor sa Filipino sa Rizal Technological University (RTU).
- Nagsusulat ng pananaliksik sa Filipino at pinalalawak ang desiminasyon ng mga ito sa pamamagitan ng publikasyon sa mga online journal at presentasyon sa mga porum at kumperensiya (pambansa at internasyonal).
- Nagsasaliksik siya upang maibahagi sa mga aklat na isinulat para sa Books atbp., Anvil Publishing at Trinitas Publishing.
- Inaanyayahang tagapagsalita sa mga panayam para sa mga mag-aaral at guro sa sekondarya.
- Pinamumunuan ang Kagawaran ng Filipino sa RTU sa Kolehiyo ng Edukasyon at Laboratory High School.

IMELDA DANCEL-SIOSON

- Si IDS ay nagtapos ng programang Master in Educational Management at Bachelor of Secondary Education, medyor sa Filipino sa Rizal Technological University.
- Nagsasaliksik siya sa larang ng Filipino at inilalahad ang mga ito sa mga lokal, pambansa at internasyonal na mga publikasyon at kumperensiya.
- Pinamunuan niya ang Kagawaran ng Filipino sa Kolehiyo ng Edukasyon sa RTU.
- Pinamamahalaan din niya ang pagsasanay ng mga student-teachers sa Filipino sa kanilang pre-service trainings.
- Tagapamahala at tagapagsanay siya ng lokal na timpalak-pampanitikan.
- Nakikibahagi siya sa mga pambansang panayam, palihan at kumperensiya na may tuon sa pagpapaunlad ng pagtuturo ng/ sa Filipino.
- Kasamang awtor ng Pananaliksik sa Filipino (mula pagbasa at pagsusuri ng iba't ibang teksto) ng Books atbp.